

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felölös szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohányfőzsdékben.

Prohászka Ottokár dr. megyéspüspök

nov. 30-iki előadásából

a hitvédelmi kurzuson.

Az új világalakulások földrengésekkel szoktak járni, a melyek megrémítik a világot. A tavasz változását az új rügyek fakadása, a régi hajtások levágása szokta megelőzni; ha új épületet akarunk emelni, előbb a régi falak rombadőlését kell látnunk.

Földrengések nemcsak az anyagi világban vannak, hanem a szellemiben is. Földrengéses korszak a mostani is, a mely kezdetét a nagy francia forradalomtól veszi. Akkor, az első kitérések idején durván, rombolva jelentkezett a lelkek nagy forradalma. Most finomabban, a nagyobb izgalmakat nem érintve jelentkezik. De folyton forrong. Érezzük, tudjuk, hogy szükség van rá. Nem is az ellen szólunk, hogy ilyen szellemi mozgalmak fölszínre vannak, a baj csak ott lehet, ha azok a szellemi mozgalmak oly ágakat akarnak letérni, oly gyökereket akarnek kitépni, a melyek a mulandóság változatainak nem lehetnek kitéve, a melyek arra vannak hivatva, hogy a régi típust fenntartsák.

Nekünk bele kell állanunk ebbe az új forrongásba. Haladnunk kell s ha hiszünk, modernül kell hinnünk. Az örök hitet egy modern új világban kell érvényesítenünk.

A katolikus kör hitvédelmi estélyeinek fővilágosító hivatásuk van, a melyet ő kíván megnyitni.

A modern ember ellentéteket akar felfedezni a hit és tudás közt. Azt hiszi, hogy ez a kettő egymással össze nem fér. Mi tudjuk, hogy a hit nem tudomány, a hit nem tudás, a hit az emberi léleknek, ennek a titokzatos előkelő idegének kizárólagos autonóm működése. A lélek legfenekéről indul ki s végcéljai az örökkévalóságba nyulnak bele.

A vallás viszony valakihez, az Örökkévalóhoz, a Mindennüttvalóhoz.

Az emberek lelke háromféle irányban jöhet összeütkezésbe: a filozofia, a természettudomány és a történelem szempontjából.

A filozofia nem egyéb mint az ember világnézlete. Egyéni világnézet. Filozofál a juhász mikor hanyat fekszik a virágos réten és elgondolja, hogy az a nagy kékség ott fölötte valami drága kőből lehet kiépitve s a föld, a melyen jár, szintén egy nagy szilárd massza. Filozofált az indus, a mikor a világot úgy képzelte el, hogy az ég egy nagy fehér elefánton áll, az elefánt lábai alatt egy nagy teknősbéka van. Hogy a teknősbéka alatt mi van, — azt nem szabad kutatni.

Divatós filozofia manapság Herbert Spenceré, Nietzscheé, a ki az erőszakos ént

állította a világba s a jasznaja poljanai nagy halotté, a ki a világot a szenvedés sötét szemüvegén keresztül nézte.

Mindez azonban csak az jelenti, hogy a parányi emberi ész kis kagylójával a mindenség nagy tengerét kimeríteni képtelenek vagyunk. A mint hogy a két karom izmai sem arra valók, hogy velük a föld gömböt átkaroljam s a gyertyát se az azért gyujtom meg a sötétben, hogy vele az egész várost kivilágítsam, hanem hogy a magam papiros darabjára fényt vessek. A mi emberi eszünk nem napsugár, nem is holdfény, de még csillagsugár sem, hanem kicsiny mécses, a mely a mi szülk határainkig ér csupán. A filozofiában úgy érzi magát a gondolkodó ember mint a denevér az esti sűrűségben. A denevér lehet fiatal, öreg, kisasszonydenevér, anyósdenevér, repülhet kecsesen, biztosan, bravurosan, de mégis csak denevér marad és semmi más és hiába tartok neki előadást Ráfael remekeiről, Shakespeare nekünk nagy munkáiról. Egész létünk korlátolt, határok közé van kerítve. Az igazi filozofia a szelid megadás nyomán kél. Ha ezt átérezzük, akkor gyermeki könnyedséggel nyugszunk bele a kinyilatkoztatás fonszages igazságaiba.

Az ellentétek második akadályát a természettudományok szolgáltatják. Mi a természettudomány? : rendszeresített tapasztalat. Alaptulajdonsága, hogy állandóan fizikai érintkezésben van. Visszamehetünk a multba, lehetőleg a tudományos keresések mélységeibe, a természettudomány csak addig áll rendelkezésünkre, amennyire a fizikai ismeret deszkáján előre mehetek. A látásnál tudhatok a rezgésről, a szemidegeimet érintő hullámmozgásokról, de hogy mi az érzés, amely később lelkemben kél, ez már nem tartozik a természettudomány hatáskörébe. A természettudomány beszélhet mindarról, amit kilóval, centiméterrel, ürmértékkel megmérhetünk, — ezentul semmi szava nincsen. Ha már az Istenre gondolok, akkor már a metafizika, a természetfölöttiség határait nyultam át, mert az Istennek nincsenek izmai, csontjai, amelyeket a természettudomány megérhet. Hiába akarok emberi ésszel behatolni az Oltáriszentség misztériumába, amely szintén nem lehet anyagi eszközökkel latratvetni. Az egy másik világ szféráiba tartozik. A Michelangelo szelleme, tudása sem érzékelhető általunk. Ezt be kell ismernie a természettudománynak. S minél jobban beismeri, minél jobban meggyőzi magát arról, hogy nemcsak érzéki világ van, hanem azonkívül egy másik, a melyet érzékeinkkel meg nem tapasztalhatunk, akkor belátja a maga kicsiségét és háttérbe lép, mikor a kinyilatkoztatás gondolatáról van szó.

A történelem a mi harmadik érintkezési pontunk. A kereszténység nem a tör-

ténelem kívül áll, hanem alakította, gyúrta azt. A történelem egy nagy zsbivásár, a melyen sok mindenféle kerül eladára. Nekünk azonban arra kell ügyelnünk, hogy a magunk értékeit, drága gyöngyünket kiválógassuk. A történelemben divatos áramlatok járnak. Divat volt, hogy Krisztust csak egyszerű embernek tüntessék fel, egy nagy kaldeusnak, a ki az júdus, az egyiptomi filozofia átértése és sze. encsés átalakítása után lett nagy emberré. Aztán fellépett egy Chamberlain, a ki megtanít bennünket rá, hogy Krisztusról csak térdre borulva lehet ítéletet mondani. Divattá lett az evangéliumokról az az állítás, hogy későbbi, a 4—5-dik század alkotásai. Aztán fellépett Harnack, a berlini egyetem tudós protestáns tanára, a ki kézzelfoghatólag bebizonyította, hogy az evangéliumok a krisztusi korból származnak. Így vagyunk a többi divatos történelmi hazugságokkal is. Nekünk nem szabad semmit szépitni, — de bemázolni sem. Tudnunk kell, hogy a történelem nem alpesi lévegő, hanem poros levegő; nem parkett, hanem aréna, a melyet a küzdők felturkák. Volt középkor, a melynek nemtelen rablólovagjai sok igaztalanságot követtek el s munkáik még a pápai széklet is beárnyékolták. Volt inkvizíció, a spanyol grandok csak úgy mint az angol lordok vasas fésűkkel nyultak az emberekhez s a ki ellenkezett, kinyádra feszítették. Galilaei idejében az egész világ azt hitte, hogy a nap forog a föld körül s az ellenkező véleményét a hittel ellenkező véleménynek minősítette. Akkor nem törődtek az emberi étellel, míg mi a halálbüntetés elförlésén gondolkozunk. Nekünk azok szörnyűségek s lehet, sőt valószínű, hogy a jövő bennünket fog lesajnálni és lemosolyogni mostani állásfoglalásunkért.

A mult hibái nem érintenek bennünket. Csak azt bizonyítja, hogy az örök igazságok mellett a gyöngye ember tévedhet, hogy rajta hagyja mindenen a maga gyarlósága kezenyomát. Az igazság azonban örökkévaló, még ha az emberek gyatrak és bűnösök is.

A dolgokat azonban siettetni nem lehet. Nekünk dolgoznunk kell a harmoniáért, a megértésért, hogy felvilágosítsuk egymást, hogy egy nagy, nemes felfogásnak adjunk helyet a kereszténység örök elveiről. Kifeszített vágyunkra, lelkünk kívánságaira akarunk képeket vetíteni.

Ezért ajánlja melegen a Kath. Kör hitvédelmi kurzusát, a mely ilyen kérdések megoldásával kíván foglalkozni.

Révai Nagy Lexikonát fölszleges a fővárosi könyvügynököktől megrendelni, mert azt épügy szállítja Klökner Péter udvari könyvkereskedő Székesfehérvárról, részletfizetésre is.

Sövegjártó János

vászon kereskedése

Székesfehérvár, Barátok épülete,

ZBLÖTT: ÖZV. HANEL ANTALNÉ.

Nagy választék ágy és asztalneműkből,

— fehér és színes barchetok, stb. —

Olcsó szabott árak.

Ma! lapunk 4 oldal.

Népszövetségi nagygyűlés — decz. 4.

Ujabbán a megyéből a következő községek jelentkeztek:

- Pusztaván,
- Kisláng,
- Magyaralmás,
- Martonvásár,
- Seregélyes.

Rendezőbizottság. A helybeli népszövetség csoportvezetői és tagjai közül ajánkozott száz testvér szíveskedjék szombaton este 8 órára a távirdu-utcai házban megjelenni, hogy a tennivalókat megtegyük és a jelvényeket kiösszuk.

Fogadóbizottság. A kath. kör tagjai közül és máshonnet a fogadóbizottságba felkért urak vasárnap reggel félkilenc órára szíveskedjenek gyülekezni a *belvárosi káth. kör társulójában*, hogy az ocaréndelendő hintókon kellő időben indulhassunk a gyorsvonattal Budapestről érkező vezérkar fogadására.

Páholy, valamint székhelyeket egyik gyűlésre sem oszt a rendezőség. Az uri hölgyközönség részére az oldalpáholyokat tartjuk fenn.

A diszebédre jelentkezőket csak szombaton délig fogadhatunk el Bankettjegyek kaphatók. Vass József drnál, (szeminárium II. emelet) és a belv. kath. kör alkalmazottjánál.

A vidékről érkező szervezeteket kérjük, hogy lehetőleg **zászlókkal** jöjjenek.

A népszövetségi nagy nap rendezőbizottsága a következő lelkeshangu kiáltványt intézte Székesfehérvár lakóihoz:

Keresztény polgárok!

A hitéhez és hazájához híi keresztény magyarságra nagy megpróbáltatások küzdelmes napjai várnak. Trón és oltár, haza és nemzet, család és iskola, hit és erkölcs, szóval minden, ami keresztény és magyar — amit apánk egy ezredév viharában mérhetetlen szenvedések közt építettek és szent örökségként ránk hagyományoztak, mindez veszedelemben forog.

A romboló elemek, a nyiltan és titokban szervezkedő sötét, alattomos hatalmak: a szociáldemokrácia, szabadkőművesség, szabadgondolkodók lázas sietséggel, megfeszített erővel assák a történelmi magyar nemzet sirját.

A nemzet egyetlen híi fia sem nézheti gyáva télenséggel a rombolás fanatikusainak adáz munkáját. A felforgató örökkel szemben táborba kell szállítani minden gondolkodni tudó, vallását és hazáját szerető keresztény magyart. Ez már meg is történt. Három éve, hogy legjobbjaink megalkották a keresztény százezerek hatalmas szervezeteit a

Kath. Népszövetséget.

Székesfehérvár Polgárai!

Vasárnap, december hó 4-én nagy tiszteességgel ér őskatholikus városunkat. A negyédmillió tagot számláló Népszövetség vezérkarra falaink közé jön, hogy e keresztény emlékektől megszentelt helyen tartsa meg évi közgyűlését és itt porladó nagy királyaink és hőseink lelkéből meglehetve folytathassa továbbra is nemzetmentő munkáját.

E férfiak egyek a szent kereszténységben, erősek a hazaszeretethetben, kipróbáltak a népmilliók érdekeinek védelmében.

Az ő jövetelük nagy ünnepp ránk. Fogadásukra és a Szent István. teremben tartandó gyűlésekre hívjuk Székesfehérvár keresztény polgárait.

PROGRAMM:

- Délelőtt:**
- 9 órakor: Vendégek fogadása a vasutón. — Bevonulás.
 - 10 " Sz. mise a Szeminárium templomában.
 - 11 " Első nyilvános gyűlés a Szent István. teremben. Szónokok: Rakovszky István, Csöngedy Gyula, Kiss Kálmán, Gr. Somssich Tihamér., dr. Vass József, Huszár Károly.

- Délután:**
- 1 órakor diszebéd a belv. kath. körben.
 - 4 " Második nyilvános gyűlése Szent István. teremben. Szónokok: dr. Kuthy József, gr. Zichy Aladár, Zboray Miklós, br. Mandorff Géza dr., Haller István, Nagy Emil, dr., Prohászka Ottokár.

Polgártársak! Résztvételekkel mutassátok meg, hogy megértitek és méltányoljátok a kereszténységért és a nemzeti lét biztosítékaiért folytatott harcot!

Jöjjetek és merítetek erőt a jövő nagy küzdelmeire!

Lelkes együttérzések legyen szoszoruja a Népszövetségben egyesült testvérek zászlajának.

Székesfehérvár 1910. november 30-án.

A rendező bizottság.

UJDONSÁGOK.

— A papság antimodernista esküje.

Csütörtök délelőtt 12 órakor tette le a városi papság a megyéspüspök jelenlétében a székesegyház sekrestyéjében a X. Pius pápa által előirt antimodernista esküt. Az egyház feje elrendelte ezt az aktust a mai idők tévtán i ellenében. A vallási modernizmus nem akar kisebb dolgot, mint a haladás nevében a kereszténység alapjait elpárologatni. Annál veszedelmesebb ez az irányzat, mert a haladás és kultura köntösesben tetszeleg és a dolgok fenekére nem látókat könnyen megejti. Nálunk nem oly akút a helyzet, mert hiszen a nyugati szellemi áramok meglehetősen későn érkeznek meg hozzánk. A Pápa esküt parancsoló ténye mintegy záróköve a moderniz-

mus néven nyugaton felburjánzótt új eretnekség ellen eddig tett intézkedéseknek. Így gondolja a kereszténység legióbb óre, hogy e veszedelmes hydrának fejeit levaghatja. A vidéki papság a kerületi esperesek előtt teszi le az előirt esküt.

— Kitüntetés. *Mina* Alajos a soproni 18-ik honvedgyalogezredbe beosztott alezredesti Ofelősége a Ferenc József rend lovagkeresztjével tüntette ki.

— Egyházmegyei hír. *Arany* Imre segédlelkész Sóskutra küldötte ideiglenes minőségben a megyéspüspök. Innen egy hónap mulva Bakonysárkányba megy Dallmann József helyére, a jki tegnapi plébánosi állásáról lemondott.

— Lapunk legutóbbi számában hibás nyomdai tördelés folytán egy nehezen érthető passzus került. Az etyeki választó polgárokat kértük és kérjük ujra arra, hogy *Kenessey Gyula*, ügyvéd polgártársunk megyei bizottsági jelöltségét, szíves jóakarattal támogatni szíveskedjenek. *Kenessey Gyula* személye oly általános tiszteletnek örvend városunkban és megyeszerte, hogy ritkaság számba megy, munkássága a vármegye különböző bizottságában annyira nagyfontosságú, hogy szinte alig pótolható. Bármely község büszke lehet, ha az ő tisztelt, kiváló egyénisége tölti be a képviselő tisztséget. Etyek község csak nyerni fog, ha a megüresedett tagságot *Kenessey Gyula* egyéniségével tölti be.

— Zichy Aladár gróf jelöltsége — úgy látszik — a siker egészen biztos kilátásait nyújtja. Most, mikor a nagy kiterjedésű kerület déli részén levő községeit látogatja, mindenütt őszinte szeretet és lelkesedés üdvözi. Vele van mindenütt *Károlyi József* gróf, országgyűlési képviselő, csurgói nagybirtokos, a ki lelkes beszédekkel támogatja őt. Komoly ellenzőlőlről mindedig szó sincs, inkább csak az akarnokok, jobban mondva a választásra éhes eszem-izsom iráterek érdeklődnek. Hogy nem az elvre van szükségük, mutatja az a körülmény is, hogy mindenféle pártbeli emberre kivetették már a hálójukat. Balek azonban sokáig nem akadt. Az erszénye mindenkinek olyan feltett kincse, a melyet nem szívesen bocsát a benne kutatók rendelkezésére.

Zichy Aladár gróf tegnapi Sárkeszin, Sárszentmihályon tartott programbeszédét. Vele voltak *Károlyi József* gróf, *Sik Emil* jószágkormányzó, valamint *Huszár Károly* orsz. képviselő. Ma Szabadbattyánban, Fatubattyánban, Jenőn és Nádasladányban volt, ahol *Batthyány Lajos* gróf kíséret. Holnap Balinkán, Isztiméren, Gútamasin és Kutin tart programbeszédét. Szombaton Velegre, Bakonysárkányba és Pusztavámra megy. Vasárnap pedig Csurgóra Sárkeresztesre és Mohára.

Eddig, a hírek szefint mindenütt kedvező fogadtatásban részesült, részestült.

Mint érdekes jelenséget jegyezzük föl,

Női trico téli kesztyűk	36 fillértől.
Magasszárú gyermek cipők	K. 1.70
" " " " " " " "	5.—
" " " " " " " "	7.—
" " " " " " " "	8.50
" " " " " " " "	10.—

Olcsó szabott árak!

Mindennemű posztó, sár és hócipők, halina csizmák, kalapok, szörme és posztó sapkák, collek, műtők

nagy választékban

Téli férfi harisnyák párja	40 fillértől
Szaryashőr férfi kesztyűk	K. 2.—
Magasszárú férfi vikszos cipők	7.—
" " " " " " " "	9.—
" " " " " " " "	11.—
Gyermek crimmer sapkák darabja	1.20
" " " " " " " "	4.—

Knazovitzky Bela divatáruházában.

hogy Csomasz Dezső, móri református lelkész inói, valamint nagyvelegi párt-hiveinek sikerült az új folyamán rábírní, hogy Zichy Aladár gróffal szemben a jelöltséget elfogadja. Hogy milyen programmal lép föl, — úgy látszik — egészen mellesleges s az egész dolognak csak egy színe lehet, hogy Csomasz Dezsőnek a református lelkésznek ellenjelöltsége Zichy Aladárnak, a katolikus néppárti főúrnak szól. Csomaszt sem az országos, sem a megyei függetlenségi párt, előbbi kijelentése szerint, nem támogatná. Hívei inkább csak a megye déli részéből verődhetnek össze.

Radocza János dr., budapesti ügyvéd jelöltségéről ujabban nem halottunk. Hír szerint munkapárti programmal lépne föl, ha föllépne.

— **Áthelyezés.** Geöcze Elemér, törvényszéki jegyzőt saját kérelmére Egerbe helyezte át az igazságügyminiszter.

— **Kabaré.** A Kereskedelmi Csarnok f. hó 10-én nagyszabású kabaré előadást rendez, amelyen fővárosi művészek fognak közreműködni.

— **Iskolaszéki ülés.** Ma d. u. Czapáry László dr. elnöksége alatt iskolaszéki ülés volt. Az iskolaszék Révay Elemér és társai kérését teljesítette a menyiben a Deák Ferenc-utcai iskola tornatermet vivőiskola céljaira átengedte.

A ker. orvosokat felkérték, hogy a regadós betegségekről kerültenként előadásokat tartanak.

Nagy Mihály áll. gazdasági tanítót a miniszter véglegesítette.

A tanács az állatvédő-egyesület 1911 évi naptárát 500 példányban megvette az ifjuság javítására.

Az iskolák suroltatását az iskolaszék a tanáccsal és igazgatóval egyetértőleg két hónaponként rendeli el.

Az iskolaszék két megrögzött tolvaj tanuló megjavítására a javító intézetbe helyezését kéri, illetőleg a rendőrségtől az erre vonatkozó intézkedések megtételét javasolja.

Vagner Antal főtanító most töltötte be tanítói működésének 25-dik évét. Az iskolaszék melegen üdvözi a kitünő tanítót s boldog, hosszú életet kíván neki.

Takács Ferencné 200 kor. személyi pótléka ügyében pártoló fölterjesztést tett.

A Deák Ferenc-utcai iskola ünnepélyes felavatása dec. 11-én lesz.

A jótékony nőegylet 60, a ref. nőegylet 38, az izr. kirajcáregylet 110 szegény gyermeket jó ruhával felruhazott, amelyért hálás köszönetet mond az iskolaszék.

— **Katonai hírek.** Ince Jenő móri gyógy-szerészt és Szabó Antal a honvédség kötelékéből tisztii rangjuk megtartása nélkül elbocsátotta a honvédelmi miniszter.

— **Vadászat.** Sárkeresztúrról írják: A székesfehérvári püspökség sárkeresztúri uradalmában sikerült vadászatot rendezett Nagy Alfonz püspöki jószágkormányzó, Böhm Péter, honv. minisztr. tanácsos, Zay Imre gróf, Billet Károly, MÁV főfelügyelő és Magyarfy Gyula úrad. intéző részvételével. A vadászat pompás estebéd követte.

— **A székesfehérvári Kereskedelmi Társulat, a Jótékony Nőegylet pénztára javára 40 kor. volták szívesek adni, amiért köszönetet mond Reá Istvánné pénztárnok.**

— **Gyűjtés a Gyermekszanatorium javára.** Az Országos Magyar Gyermekszanatorium Egyesület felkérte a várost, hogy rendezzen gyűjst

a gyermekszanatorium humanus céljaira. Saára Gyula dr. polgármester, a kérelemnek eleget téve gyűjtőleveket fog kiadni az iskoláknak, társasköröknek, vasutasoknak, katonai parancsnokságoknak s felkéri őket a humanus intézmény támogatására. Gyűjtésre vállalkoztak még a város részéről Sági Lajos főkapitány, Simon Sándor főkapitány, Kisteleky Károly főügyész, Zavaros Aladár r. alkapitány és Bokor Attila aljegyző.

— **Járvány.** A városban a következőképen állanak a járványos betegségek: 6 fülötörigylőb, 1 torokgyík, 1 vörheny, 1 bárányhimlő.

— **Az egyke ellen.** Folyó hó 5-én Kaposrott nagyszabású gyűlés lesz, amelyen a Dunántul vármegyének kiküldöttei az egyke rendszer megakadályozását latolgatják. Széchenyi Aladár gróf, somogy megyei nagybirtokos áll a mozgalm élén, aki a gyűlés elé terjesztendő határozati javaslatát megküldötte az összes törvényhatóságoknak, hogy a gyűlés intenciói felől tájékozást szerezzenek. A mi törvényhatóságunkhoz is megérkezett határozati javaslat a következőket foglalja magában: A gyűlés kérje fel az egyházmegyék püspökeit, hogy saját hatáskörükben a lelkészeket és tanítókat utasítsák az egyke rendszer veszedelmének megállítására. A lelkészek és tanítók magyarázzák meg a népnek az egyke bűnös és veszedelmes voltát. Indítassék mozgalom az örökösödési törvény szabályozására. A mai örökösödési törvény, amely az örökösöket egyenlő mértékben részesíti az örökségben, hozzájárul az egyke terjedéséhez. A gyűlés feliratilag keresse meg a kormányt, hogy Darányi miniszternek a földbirtok politikára vonatkozó terveit mielőbb vigye a parlamentbe. Az állami alkalmazásban levő közegek között előnyben részesítsék a nagy családú egyéneket. A védőer. törvény módosítsák olyképen, hogy a több családtaggal bíró családok fiai közül mentessék fel egy a katonai szolgálat alól. A magzatelhajtás bűne szigorubb és gondosabb törvényes eljárással kezeléssék. A határozati javaslat kiemeli azt, hogy az egyke a protestánsok körében pusztít leginkább. Ennek oka elsősorban az, hogy a protestáns emberek adója a családtagok számára képest fokozatosan nagyobb. Itt a bajon azáltal lehetne segíteni, ha a protestánsok egyházi adóját más megosztással módosítanák.

A gyűlésen vármegyénk is képviselteti magát.

— **A pinceválságok tárgyalására** kiküldött adhoc bizottság Mohai Lajos p. t. tanácsos elnökletével folyó hó 3-án d. u. kezd meg működését.

— **Fejérmegye választópolgárai.** A vármegyei központi választmány Szűts Jenő alispán elnökletével 24-én tartott ülésén állította össze a vármegye választóinak névjegyzékét. Eszerint a bodajki választókerületben 2670, a csákvári " 2357, a rácalmási " 3233, a sárkeresztúri " 3417, Váli " 2514, választópolgár van. Az összes szavazók száma 14191.

— **Az újvívi ajándékok megváltása.** Annak a mozgalomnak, melyet a Kereskedelmi Társulat az újvívi ajándékok megváltására indított, megterméte a maga hasznos gyümölcsét. Az idő rövidsége miatt csakis a belvárosi füzéreskereskedők és néhány más kereskedő csatlakozott a mozgalomhoz, de a jövő évben az egész vonalon készülvizslik, hogy az újvívi ajándékok megszűnjének! Megváltás címén ez évben majdnem 1000 k. jött össze mely összeghez a következő kereskedők járultak hozzá: Pető Miksa, Schwarz Soma és Testvére, Kér. Fogy. Szövetkezet, Szauter József, Vidor Zoltán és társai, Illés Károly, Szigethy Testvérek

Karl István, Hirtling Kálmán, Flits Miklós, Klökner József, Schlammdinger Gyula, Schlammdinger Antal, Kovács Károly, Ofner Mór. A kereskedelmi társulat ez összegből a következő intézeteknek juttatott adományokat: Kereskedő inas, otthon 250 k. Felső kereskedelmi iskola segítő-egyesülete 100 k., Kiskereskedők rokkant alapja 50 k., inasok jutalmára 50 k. Azonkívül 40—40 koronát a következő jótékony intézeteknek: Jótékony nőegylet, Izraelita nőegylet, Tűzoltók, Ref. nőegylet, Mentők, Ag. ev. nőegylet, Arvház, Izr. kirajcáregylet, Ipariskolai inasotthon és Tüdőbetegeket ápoló egyet.

— **Köszönet.** A székesfehérvári füzéreskereskedők újvívi adakozások megváltása fejében a székesfehérvári önkéntes mentőknek 40 koronát adományozták, miért ez uton mondanak köszönetet az önkéntes mentők.

— **A tejjgazdaság fejlesztése érdekében.** A földművelésügyi miniszter a megye, gazdaosztály megerősítése érdekében szülkségesnek látja az állattenyésztés és ezzel kapcsolatban a tejjgazdaság fejlesztését is. E cél elérésére a földművelésügyi miniszter a hazai állattenyésztés fokozatos fejlesztésével az azzal kapcsolatban levő tejjgazdaságot is fokozottabb mértékben kívánja előmozdítani. E cél elérésére gondoskodott arról, hogy a kertületi gazdasági felügyelőségnek alkalmasított tisztviselők a tejjgazdaságban megfelelő kiképzést nyerjenek. Együttal utasította a kertületi gazdasági felügyelőségeket, hogy ezentul a tejjgazdaság fejlesztésére vonatkozó összes ügyekben is álljon a hatóság rendelkezésére. A határozatról értesítette a megyei és városi hatóságokat.

— **A népszámlálása megjelésére** kiküldött biztosokat. 11-én d. e. 9 órára értekezletre hívja össze a polgármester.

— **Az Iparos-kör előadása.** Az Iparos-kör a tél folyamán ismeretterjesztő előadásokat rendez. Az első előadás vasárnap d. u. volt az Iparos-kör helyiségében. Köhler József, az Osztrák-Magyar Bank helyi fiókjának főnöke tartotta a jegybankról, és készítéséről. A tél folyamán még a következő előadásokat vette programba a vezetőség: 1910. december 10. Kardos Jenő dr. a kir. javítóintézet ipari szaktanára: napikérdések az ipar köréből. 1911. január 8.: Naszály József iparfelügyelő. 1911. január 22. Erdősy Bódog, ciszt. rend tanár az elektromos erő átvitele a kisiparban.

— **Vonatok összeütközése.** Nagy vasuti karambol történt az éjjel a Kápolnás-nyéki pályaudvaron. A borzalmas esemény részletei a következők: Az állomáson állt a 34-es számú DV. tehervonat, amelyet hibás váltóállítás folytán ugyanarra a vasuti sínparra állítottak, amelyre a vasutvonat vonatát szoktak berobogni. A veszedelemre senki sem gondolt, pedig a 8 számú személyvonat, amely 9 órakor indult ki a budapesti állomásról már az állomás felé közeledett. A tehervonatot az állomáson kívül állott az állomás velencei oldatán s így a személyvonat minden akadály nélkül megállapobott. Alig két percig állt a vonat, aztán teljes gőzzel utnak indult Velence felé. Ugyanazon a vonalon amelyen állt a tehervonat. Az összeütközés elkerülhetetlenné vált. A nagy sötétségben nem vette észre a mozdonyvezető az álló tehervonatot utolsó kocsija s így belerohant a tehervonatra. A tehervonatot két utolsó kocsija teljesen összetörtött a többi kocsi több kevesebb zúzódtak szennvedett. A személyvonat mozdonyra csak kis mértékben rongálódott meg. A pályatest szintén használhatatlanná vált, úgy, hogy a raggeli vonatok csak átszállással tudtak közlekedni. Az üzletvezetőség intézkedett a pályatest megjavításáról s már nincs semmi forgalmi akadály. A vonat összeütközés természetesen nagy pánikot idézett elő az utazóknál, akik közül a kocsik erős rázkódattása következtében 8-an könnyebben megsérültek. Az utasok természetesen csak egy a székesfehérvári állomásról kiindított segélyvonaton folytathatták utjokat. Az összeütközött személyvonat a megsérült utasokkal visszament a bpesti állomásra. Az üzletgazgatóság szigorú vizsgálatot indított, hogy az összeütközésben kit terhel a felelősség.

— **Táncanfolyam.** A szfhevári Keresztény Kereskedelmi Alkalmazottak Köre szokásos táncanfolyamát ezúton dec. 3-án kezdi. A vezetőség a megkövetelt már szétlődött, aki tévedésből nem kapott volna, jelentkeztek Vaimár F., Kovács Pál úr és a Keresztény Szövetkezeti Alkalmazottainál, mert a tanfolyamot csakis meghívták vehetnek részt.

— **Száj és körömfájás.** A száj és körömfájás még mindig terjedőben van. A megye egyetlen községéből sem érkezett jelentés a járvány megszűnéséről. A városban a következőképpen áll a járvány: Udvarok szerint a beilerületen egészségs 148, beteg 149, gyógyult 294 udvar állományban. A külterületen 91 udvarban egészségesek, 8 udvarban betegek és 38 udvarban felgyógyultak az állatok. Az egészséges és felgyógyult állatok teje már piacon van. A város kijáró utcáiról visszarendeltek az állatjáratot ellenőrző közegeket.

— **Az elsült puská.** Fekete Sándor dunapentelei kocsinak puská akad a kezébe s ezt az alkalmat akarta felhasználni arra, hogy megtanul lőni. Kiment az udvarra s a kazal lővébe lőtt. A golyó azonban az épen ott tartózkodó Nagy Éva 19 éves, leány testébe furdott, aki halálosan taláira rövid szenvedés után meghalt. A helybeli törvényszék tárgyalás alá vevén az ügyet, a vigyázatlan legényt 6 hónapi fogságra ítélte.

Népszövetségi jelvények darabonként 30 fillérré kaphatók Falvay Ferencz dívatáru-üzletében.

— **Az apa ellen.** Szűts Gábor pákozdi legény súlyos bűnt követett el. Előregedett szegény édes apját egy vaslapattal annyira megütötte hogy karja eltört. A törvényszék a tegnapi tárgyalás alkalmával 6 hónapi börtönrre ítélte.

— **Víz alatt.** A Vát községhez tartozó Pogányvár pusztá földjeit elöntötte a pusztán keresztül folyó patak. A patak vizei a hóolvadási és az esőzések miatt megdagadtak, a vizfogó pedig ellopták. A nyomozás kiderítette, hogy a vizfogó tolvajai Kis József és Bogárné István váli legények voltak. Törvényszék elé fogják állítani őket.

— **Baleset.** Katona György helybeli fűszert baleset érte a vasuton. A vonat eltaszította s olyan szerencsétlenül esett el, hogy a ballába eltört. Lakásán ápolják.

— **Két menyecske.** Horváth Jánosné és Hoffler Pálné tükörsmajori menyecskék régebbi idő óta perpatvarkodtak. Addig addig törtek egymás orra alá borsot, míg Horváthné megszokta a dolgot és egyszer s mindenkorra végét akarta szakítani az egyenetlenkedésnek. Csak hogy nem jó eszközhöz folyamodott. Mészelt fogott s azzal tőle telhetőleg elverte Hofflernést, aki súlyosabb sebesüléseket szenvedett. Feljelentették.

Dr. Huszár Adolf fogorvos f. é. decz. havától kezdve Bank-utca 6. sz. a. rendel.

— **Rövid hírek.**

Talált ersény. Folyó hó 30-án reggel egy vászon zacskót találtak az utcán pénzzel együtt, melyet jogos tulajdonosa kellő igazolás után a rendőrségen átvehet.

Vigyázatlan hajítás. Egy évvel ezelőtt történt, hogy Rohonczy István a Dréher-féle sörkár kocsisa elütötte kocsijával Törzsök János kocsiját s ennek következtében a kocsin ülő Törzsök Jánosné karja eltört. A törvényszék 1 hónapi fogságra ítélte a vigyázatlan kocsist.

Egy pohár bor. Baranyai Mihály és Horváth István nagyperkátai lakosok Szolgaegyházán jártukban betértek egy pohár borra a korcsmába. Itt összeakasztották a kezeket és Baranyai Horváthot súlyosan megszurkálta. A törvényszék 2 hónapi fogsázbüntetést szabott rá.

Bicska. Sóskuton Kovács Simon és Paulik Pál — jelentéktelen szerelmi historia miatt — összeveszték. A veredésk bicskázással fejtelt s ebben Kovács húzta a rövidebbet. Paulik az arcán és mellén megszurkálta. Feljelentették.

Egy amerikai magyar templom leégése.

A Fejérmegyei Napló állandó olvasói minden bizonnyal melegen érdeklődnek Amerika iránt. Ha a lap szerkesztője nem tudott arról venni a kíváncsiságán s egy pár hónapra kénytelen volt az Oceanon túlra átruccanni, akkor a lap olvasóinak is kell annyira kíváncsiaknak lenni, hogy a lelkükben maradjon egy lap, amelyet amerikai rovátknak hívnak.

Szomorú hírt kaptam Amerikából: Grösz Ferenc perth amboyi plebános barátom, Amerikába csábított értesít, hogy a temploma és plebániája leégett s ő most mint az öntött ürge di-dereg a hamisítatlan amerikai hidegben.

5—10 ezer magyar él körülbelül Perth Amboy környékén, a mely nincs messzebb New Yorktól, mint Fehérvártól Budapesttől. Közel levén a tengerhez, mint a fogsizkáló erdő, mered a gyárkémények sora az ég felé. A magyarok, persze, mint minden, itt is a város végére szorultak. Itt épült föl a templomuk is. Az utca gyárak vassalakijával fedve, pár száz lépésnyire egy tőféle gödör, a melyet buzgón töltöget a magyar kolónia szeméttel. A házak apró faházikók, a melyeket majd egy két év múlva bűszke emeletes épületek váltanak föl. Itt épült föl a magyar templom. Természetesen fából. Elég széles, elég magas és tágas, hogy 800—1000 magyart magába fogadjon. Hogy fűtésre be van rendezve, egészen természetes, az amerikaiak nem ment el a jókedve, hogy fogvaogva dicsérje a jó Istent és az ő szent anyját.

Növ. 9-én este 5 órakor táján tűz ütött ki a perth amboyi faltemplomban. Hogy mi okozta, senki nem tudja, mert senki a templomban nem volt. A kifelé gomolygó füstömeget a templom udvarában játszó gyermekek vették észre. Rögtön értesítették Grösz plebánost, aki minden erejét megfeszítve igyekezett legalább az Oltárszentséget kihozni a templomból. De mivel a tűz épen az oltárnál keletkezett, lehetetlen volt. A falközmény pár perc alatt óriási lángban állott s szinte megközelíteni is lehetetlen volt. A tűzoltók pár perc alatt megérkeztek s legő igyekezettük a templomtól csak pár lépésnyire épített plebánosház megmentésére fordították. A plebános négy külső fala téglából épült, de az egész belső szerkezet az emeletig, meg a padlásig fából van összeröva (ha az ember az emeleten egyet lép, nyikorog az egész szerkezet, mint a harmonika.) Itt már sokkal több kárt tett a víz, mint a tűz. Az amerikai tűzoltók erős vasrudakkal is föl vannak szerelve. Ezekkel bonták az épület oldalát, betolják rajta a csöveket s olyan vizsugárt ömlesztnek szét, ami egy fők özönvíznek is beillik. Grösz plebános lakását ez tette tönkre.

Hogy minden biztosítva volt, az egészen természetes. Hiszen az amerikai elnevezést sem érdemelnék meg, ha nem így volna.

A templomért 12 ezer dollárt (60 ezer koronát), a plebános házáért 1000 dollárt fognak kapni.

A legérdekesebb a dologban azonban az, hogy Grösz barátom már meg is hitt engemet az 1911 aug. 15-én tartandó templom-szentelésre, a mikor majd egy új, de kőtemplomban fogják dicsérni az Urat. Majd meglátjuk.

Bilkei Ferenc.

Székesfehérvár sz. kir. rendőrkapitányságától.

8316/kap. 1910. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott mint az árveréssel megbízott rendőrbiztos ezennel közhírré teszem, hogy a székesfehérvári rkapitányi hivatal mint I-ső foku iparhatóság ténpi számú határozatával elrendelte, hogy a közigazgatási bank kézi zálogházában levő mindazon zálogtárgyak, melyeknek kiváltási határideje f. évi október hó 31-ig lejárt, az 1881. évi XIV. t. cikk 15—20. §§-ai értelmében árverés útján eladassanak.

Ezen határozat következtében a ki nem váltott zálogtárgyakra az árverést folyó évi december hó 6-ik napjának dél-

előtt 9 órájára a helyszínére Rózsa-utca 5 szám alá kitzúzom és erre a venni szándékozókat oly értesítéssel hívom meg, hogy az árverés alá kerülő tárgyak hatósági felügyelet mellett a legtöbbet ígérőnek el fognak adni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés alá kerülő tárgyak az árverés előtti napig meghosszabbíthatók, vagy kiválthatók.

Az ezen tárgyakról szóló jegyzék az árverést megelőző 15. napon át alulírott-nál a rendőrkapitányi hivatalban a hivatalos órák alatt, a zálog-intézetben pedig az üzleti órák alatt betekinthező.

Székesfehérvár. 1910 évi november hó 29-én.

Sulyok János,
rendőrbiztos.

ZILZER MANÓ

férfi-, fiu- és gyermekruha raktára
Székesfehérvár, Szőgyány-Marich-utca.

Állandóan nagy raktáron mindenféle

férfi-, fiu- és gyermekruhák

„egyszintén

papi öltönyök,
Ferenc József-kabát,
köpenyek (havelok)
börkabátok, utazóbundák,
raglan-felöltők, kabátok.

Eladó ház.

A Horváth István-utca 12. számú ház, széles nagy udvar és kerttel szabad kézből eladó. Tudakozódni lehet ugyanott.

A legmegízhatóbb szülészeti tanácsadó

A

Borászati zsebnaptár,

melynek 1911. évfolyama most hagyta el a sajtót. Ez a 420 oldal terjedelmű zsebkönyv minden szőlősgazdának NÉLKÜLÖZHETLEN TANÁCSADÓJA.

Tartalmazza az összes törvényeket, rendeleteket és elvi jelentőségű határozatokat, melyek a szőlészetre és a borászatra vonatkoznak; felsorolja az összes idevágó, állami és társadalmi INTEZMÉNYEKET, közli a gazdák által igénybevehető kedvezményeket, röviden ismerteti a szőlő és pince összes munkáját; terjedelmes jegyzéknaplóval bír a szőlőben és pincében előforduló munkák, költségek feljegyzésére, stb.

Az immár 12. évfolyamában megjelenő zsebnaptár egy kis könyvtárat helyettesít, mely a mellett mindig kéznél van.

A díszes kötésű BORÁSZATI ZSEBNAPTÁR ára bérmentve 3 korona 20 fill. Kapható a „Borászati Lapok” kiadóhivatalában (Bpest, IX. Üllői-ut 28.) és minden könyvkereskedőnél.